

Selyem Zsuzsa

MIRE VÁRSZ

BOOKART
Csíkszereda, 2009

Szerkesztette

Láng Zsolt

Illusztrálta

Láng Orsolya

A borítót *Hajdú Áron* tervezte,
Láng Orsolya illusztrációjának
felhasználásával.

ISBN 978-606-92145-0-3

© Selyem Zsuzsa, 2009

© Láng Orsolya, 2009

© Bookart Kiadó, 2009

Monte Carlo

Nagyanyám évente egyszer elutazott Monte Carlóba, kártyázni. Nem tudom, hogyan csinálta, de nagyapám olyan természetesnek vette, hogy megy, és egyedül megy, mint azt, hogy negyvenkilenc után hajnaltól napnyugtáig tizenhárom éven át combig vízben állva rizet vág valahol Dobrudzsában.

Anyám évente egyszer elutazott Szovátára, fürdőre, mint mondta. Ezt már tudom, hogyan csinálta: orvos haverei segítségével szerzett beutalót. Apám tudta, hogy anyám ilyenkor is különféle férfiakat szed fel, de illett ez világképébe.

Legfőbb ideje volna nekem is kitalálnom valamit. Pedig egészen jól beleszoktam a munkámba. Anyám már-már büszke lányára, nekem meg kitölti napjaim, hogy nem mozdulok a telefon mellől, s készülök arra, ha megszólal, könnyed legyek, vonzó és vicces, már ahogy egy intelligens férfi azt elvárja. Nem, nem a pénz miatt, inkább az idejük miatt gondolták meg százszor, mielőtt föl hívtak volna – mert bizony, messzi földről való roppant gazdag kliensekkel dolgozom, anyám örömére. Egyébként ő telefonozásban, még ha csak amatőrként is, nagyot alakított, minden pasijának más forgatókönyvet talált ki, arra az esetre, ha apám vagy én vennénk föl a telefont. (Már ameddig apám is velünk élt.) Volt, aki a gyógyszertárat kereste, sűrű bocsánatkérések között a tévedésért, volt, aki szimplán Mónikát, volt, aki a Gosztátot, és dühös volt, miért vettem föl, ha egyszer

nem vagyok a Gosztát. Tévedhetetlenül eltalálta, kire milyen szerepet osszon. Akkoriban anyám, megjegyzem: méltán, egy lyukas garasra se becsülte képességeimet. Tizenhét körül lehettem, amikor az első férfiúi hívás nekem szólt, anyám kint fülelt a konyhában a szomszédasszonnyal, nem, ennyit hallottak, s ez éppen elég is volt, mire kimentem közéjük, anyám már a konklúziónál tartott, hogy valószínűleg nem vagyok életképes.

Nem egy ígéretes pályakezdés, ez tény. De miután anyám belátta, hogy, elkapartatván összes lehetséges lány- meg fiútestvéreimet, aligha áll más anyag rendelkezésére, türelmet erőltetett háborgó arcára, jól megnézett magának, szép fejében okok és okozatok váltották egymást föllebbezhetetlenül, majd szokása szerint engedve kéjes bosszúvágyának, közölte velem, hogy callgirlt csinál belőlem.

Nem számít, mit kérdeznek, mit mondanak, mit kérnek, *igen, igen, igen*. Akkor mondd, amikor alkalom adódik rá. Ha húszan kérik, húsznak mondd, *igen*. Csak ne tudjanak egymásról, ez a lényeg. Csak pillanatok vannak, érted?, pillanatok, telefontársaságok számálta pillanatok. Egyetlen pillanatot sem szalaszthatsz el anélkül, hogy azt mondtad volna benne: *igen*. Ha gondolkodol, megette a fene az egészet. Nem számít semmi, a lényeg, hogy pénzbe kerüljön. Ha pénzbe kerül, létezel.

Legszívesebben örökre behúzódtam volna a vacomba, olvasni a *Hárman a szekrény tetejént*. De egyre gyakrabban kellett nekem fölvenni a telefont, és röhincselni. Rosszkor hívlak? Á, dehogy, a legjobbkor, már vártalak. De rosszkedved van. Nincs, hogyan is lehetne? – és hangomat próbáltam egyre fennebb srófolni.

Anyám, hallva szerencsétlenkedésemet, megtanított, ne torokból, hanem hasból dolgozzam. Csak ámuldoztam, milyen bizalmassá válok egy efféle hangképzésmódosítással.

Úgy döntött, a nemzetközi szolgálatba fog be, ehhez csak jól jött nagyanyám egyetlen nevelési elve: a gyermek tanuljon idegen nyelveket. Még írni se tudtam, de angoltanárt szerzett mellém, rá egy évre kezdtem a németet, utána a franciát. Később a spanyolnak és a latinnak már magamtól fogtam hozzá, a latint persze titokban csináltam, hiszen aligha volt hasznosítható pályámon. Anyám és az ő anyja mesterek voltak a pilanatnak élésben. Percre sem merült fel bennük, hogy esetleg olyan helyre kerülhetek, mint nagyanyám, na nem Monte Carlóra gondolok, hanem a rizsföldekre, ahol nem sok hasznát vettem volna angolnak, németnek, franciának, spanyolnak. Igaz, a latinnak sem. Avval sem törődtek, hogy esetleg olyan helyen fogom élni életemet, mint anyám: itt.

Volt olyan kuncsaft, akinek évekig tartó szenvedélyt jelentett a velem való telefonozás, volt, aki minden kétévben egyszer hívott, de annál szenvedélyesebben. Mindenikük szövege teljesen magának akarta az én válaszaimat.

Na igen, azt hiszem elkerülhetetlen, hogy mondjak valamit arról is, miről szóltak ezek a beszélgetések. Nem könnyű feladat, hiszen a huszonhármás rendelkezés szerint minden beszélgetést törölnöm kellett a memóriámból. De az, hogy most itt ülök, és titokban ezt írom, már önmagában fölborít minden rendszabályt, hát miért ne próbálhatnék meg akár emlékezni is. Egyezzünk meg abban, hogy a férfiak neve helyett a városaik nevét írom. Neveket aztán végképp nem

jegyeztem meg, minek is tettem volna, hiszen szabályszerűen álnéven mutatkoztak be.

Erotikus beszélgetésekre voltam specializálva, magasan képzett, úgynevezett „véleményformáló” értelmi-ségi férfiak számára. Frankfurt például a hivatalosnak tűnő Guten Taggal kezdte, ó, de mily kevésbé volt az hivatalos, ha hallották volna, milyen kedves remegéssel hangjában köszönte a Guten Tagot, azonnal rájöttek volna, miféle telefonhívás is ez. Guten Tag, válaszoltam ujjongva és remegve magam is. No de meg kell szakítanom beszámolómat, mert elfelejtettem mondani, hogy kuncsaftjaimról mindent tudtam a beszélgetés ideje alatt, ki voltam képezve arra, hogy néhány objektív és több szubjektív adatból azonnal mindent kirakjak magamban partnerem személyiségéről és élettörténetéről. Objektív adat például, hogy délelőttönként hív, ergo munkahelyről, tehát posszeszív családra van igénye. Na, ez tényleg szimpla. De mesterem (anyám) a női intuíció olyan fokáig vezetett el, hogy hangszínből, lélegzetvételi módjából, szókincsből és elhallgatásokból többet tudtam partnereimről, mint ők magukról. Ennyi, most vissza ahhoz a Guten Taghoz. Tulajdonképpen nem kellett volna fölhívjalak – folytatja Frankfurt ellenállhatatlanul. Természetesen, nem kellett volna fölhívnom engem, mondom én, s már egy kicsit nevetek is, mint aki érti a helyzet ambivalenciáját. Nem is tudok igazán beszélni, nagy a nyüzsgés körülöttem, na tessék, hívnak a másik vonalon, tudod, édesem, tartani egy picit?, és az édes persze tartja, mert ugyan mi mást is tehetne, hopp, itt vagyok, de csak alig, szívem, gondoltam, csak egy percre legalább halljalak, most meg képtelen vagyok letenni, hát akkor ne tedd le, szólok közbe, ahogy kell, és már hallom is a kattantást.

Na, ezt is erotikus telefonozásnak hívják. Nem sok, de ha már olyan hamar túlvan rajta az ember, örülhet, hogy mennyi ideje maradt egyébre. Persze, nem sok egyéb akadt, ha valakit csak arra tanítottak, hogyan kell ilyen beszélgetéseket levezetni. Hatalmasakat unatkoztam. Anyám próbált rászoktatni a tévészésre, de mikor látta, hogy néhány perc után kezemet tördelem, kiver a veríték, és véresre rágom a szám szélét, nagy megkönnyebbülésemre, undorodva elkergetett maga mellől. Maradt a gondolkodás, legtöbbit persze anyámon. Ezt nem tudhatta, egy nő egy másik nőt nem tud, és nem akar, annyira kiismerni, mint bármely férfit. Na, efféle gondolataim támadtak unalmamban. Nem nagyon állják meg a helyüket, de pillanatnyi elégtételre megfeleltek, s mint említettem, életem úgy volt kiterelve, hogy más időegység ne is létezzen számomra.

- Szia, én vagyok.
- Szia.
- Mit tetszett csinálni éppen?
- Most léptem ki a kádból.
- Ó. Csak nehogy megfázzál.
- Rajtam van a kék fürdőlepedő.
- A hajadat megtörölted már?
- Most törölöm éppen...
- Így. A füled?
- Igen, igen, megvan.
- És a nyakad, szépséges nyakad?
- Ő következik, köszöni szépen, finom volt.
- Hm. A jobb melled?
- Ő? Így? És aztán így?
- Igen, igen, alig érintve... most kicsit erősebben.
- Igen.

– És most a balt, a kisebbiket. Bevallom, mindig őt kívántam jobban.

– Igen, ügyesebb is. Nézd, hogy lúdbőrzik!

– Hasad? Köldököd? Csípőd? Itasd föl a cseppeket róluk.

– Így, jól van.

– Nedves vagy?

– Igen.

– Oda nem lehet törülközővel bejutni.

– Persze. Mi legyen?

– Édesem.

– Kösz. Most nagyon jó.

– Még.

– Még?, még?, még?, még?... Igen, megvan.

– Combodat szépen, lágyan.

– Szépen, lágyan.

– Térded, lábikrád, bokád, az a finom kék ér.

– Kedves vagy.

– Lábfejed, talpacsád.

– Oké – zsebkendő?

– Igen, megvan.

– Hát akkor szia, te bolond.

– Szia, kicsim.

Anyám nem tudta azt sem, hogy a pillanaton is sokat töprengtem, és bennem úgy alakult a dolog, hogy pillanataim nem csak úgy jöttek és mentek, jobban mondva: úsztak súlytalanul, mint szépséges anyáméi, hanem az enyémeknek eleje is volt, meg vége is volt, noha tényleg csak pillanat, és voltak olyan pillanataim, amelyek végén nekem is végem volt.

Szenvedni, szenvedni azt nem szabad – így szólt a tizennyolcas rendelkezés. Ne várj senkitől semmit, akkor könnyebb, tette hozzá anyám, mintha megennyhülve.

*Legszívesebben örökre behúzódtam volna a vackomba, olvasni
a Hárman a szekrény tetejént.*

Fogalmam sincs, mi az a szenvedés, egy szó, amit nem szabad, ennyi, nem is tudom, hogy jutott most eszembe.

Na persze, Cannes. Ő tudott aztán igazán adni! Igaz, egyszer hívott csupán, de akkor mindent elmondott magáról, rólam, közös életünkről, mely úgy kezdődik, hogy ő kilép a sarokra, megveszi a napilapokat, friss baguette-et hoz a reggelihez, én addig elkészítem a kávé, melyet pompás erkélyünkön satöbbi, úszás, színházak, szegény Cannes, gondoltam magamban, szegény Cannes, nem hittem volna, hogy soha többé nem hívsz, tempérance et courage, biztattam magam, mert nagyon hiányoztak a szavai. Ne gondoljátok – na tesék, hol magázódom, hol tegeződöm, mintha most is callgirlként beszélnék, ugyanis ez a kis játék szintén benne van a szabályzatban –, szóval ne gondolják, hogy azért hiányzott nekem Cannes, mert a szavak jelentésére ácsingóztam, hogy szerettem volna valóban baguette-et ropogtatni reggelire, netán úszni az óceánban, dehogy, ez nemcsak szabálytalan lett volna (ráadásul első számú callgirl-szabály, hogy a beszélgetés csak addig érvényes, bármi is hagozzék el, amíg a telefonvonalon halljuk a kattánást), de részemről teljes lehetetlenség.

Tel Aviv építész volt, beszélgetéseink idején egészen jól elboldogultam az építészeti szakkifejezések erotikus hasznosíthatóságával. Mert ő azzal áltatta magát, hogy szakmai tanácsokért hív fel engem. Minden komolyabb döntése előtt, hosszas készülődések után (szerintem még fogat is mosott) leült a telefonhoz. Munkatársai nagyokat röhögtek a háta mögött, mert ugyan kizárólag építészeti cuccokról volt szó, de hogyan, apám, hogyan!

Meséljek Berlinről? Vagy inkább New York legyen? Prága? Bécs? Párizs? Madrid? Számadás ez itt, igen, de nem teljes. Megérthetik, olykor hallgatni van kedvem.

Na igen, ez azért még föltétlenül ide tartozik: Rómával, hihetetlen ugye?, csak hallgattunk. Szerintem latinul. Fölhívott, a készülékről leolvastam a számot, hallani nem volt mit, és én sem szóltam. Minden telefozásokunk fél órát tartott. Örültem pontos volt.

Anyám kivételesen szerencsés időben született: a szépfűszeripar mindig két lépéssel az ő természetes öregedési folyamata előtt járt. Ami annyit jelent, hogy ma, noha jócskán benne volna a korban, szebb, mint valaha. Rólam jobb nem beszélni. Elég annyi, hogy anyám a maga módján bölcsen döntött, amikor kemény munkával egyetlen fejleszthető fizikai adottságomra, a hangomra koncentrált, és soha ki nem engedett az emberek közé.

De mi lesz, ha meghal? Életemben először föl kell majd hívnom valakit, a mentőket. Anyámat a halottasházba, engem ki tudja, hova visznek. Nem lesz többé telefonálás. Az is megtörténhet, persze, hogy nem hal meg soha, és én soha senkit nem fogok fölhívni, csak örökké telefonálni fogok. Na és a harmadik eset (több nincs), hogy csak én halok meg, de erre kár szót vesztegetni, ennek az égvilágán senkire semmi következménye nem lesz. Mondtam már? Én ugyan tényleg ismertem a legkisebb részletekig a kuncsaftokat, magamról – második rendelkezés – egy szót se mondhattam, így még, ha netalán valakivel eljutottunk odáig, hogy meg szeretett volna tudni rólam néhány dolgot, ez nem történhetett meg. De igazán ritkán fordult elő, hogy anyámnak a konyhában szét kelljen kapcsolnia a vonalat. A telefonáló férfiaknak természetes igényük volt, hogy semmiféle vallomás részemről ne zavarja a rólam kialakított képüket.

Hát ilyeneken szoktam töprengeni két telefonhívás között. Vagy városok térképeit nézegetem. Tudom, hogy volnának térképek, melyek feltüntetik a városok közti utakat is, de olyant soha nem rendelt nekem az anyám. Hogyan is indulhatnék? Legtöbb, amire képes vagyok, hogy elképzelem Monte Carlót. Monte Carlót, amint velem beszél. Én pedig nagyanyám vagyok, lényegében minden európai nyelvet ismerek, semmiben sem hiszek, és imádok nyerni, szeretem a pénzt és szülök egy lányt, államosítják vagyonunkat, még ékszereimtől dagadó retikülömet is kitépik kezemből, bevagoníroznak, egyesek szerint Szibériába visznek, de nem, csak Dobrudzsa, minden lapos, lapos barakkokban szállásolnak el, egy családnak jut két priccs, ötven család egy teremben, na, a lányomat, a kis kurvát elküldöm innen, tanuljon valami mást, ne a rizset, ne a hideget, ne engem.

Tartalom

Monte Carlo	5
Berlini töredéknő	16
Mesejáték Nagy Varsó hirtelen eltűnéséről és a Los Finitos nevű banda megalakulásáról	24
Szappanopera	33
Ivartalan	44
Cicák (Medúzák)	54
Apám esküvője	61
Tangóharmonika és Lukács fürdő	70
A sebhely	77
3 nap 2 városban	89
Dubinuska	97
Anyá nincs	107
No sorry	121
21	131